SLOTINVERSIE BIJ DE LUCINIDAE: een inversodonte klep van Loripes lacteus (Linné, 1758) op Herm

door

D.F. Hoeksema

In juli 1979 bracht ik een bezoek aan het veelgeprezen Shell Beach van het Kanaaleiland Herm. Succes was ook voor mij bij de prijs inbegrepen: een rijke buit kon mee naar huis worden genomen.

Bij het splitsen van het Lucinidae-materiaal viel mijn oog op een rechterklep van Loripes lacteus (Linné, 1758) (= L.lucinalis (Lamarck, 1818)), waarvan de cardinale tanden ietwat merkwaardig gegroepeerd waren. Na enig kijken en vergelijken bleek de cardinale tandgroep het spiegelbeeld te zijn van de cardinale tandgroep van een normale linkerklep. Een geval van slotinversie dus!

Of de inversodentie (= slotinversie) van het onderzochte klepje totaal is, kon ik, omdat al mijn L. lacteus-materiaal enigszins afgesleten is en bovendien de laterale tanden bij L. lacteus slechts zwak ontwikkeld zijn, niet met zekerheid vaststellen.

In de literatuur vond ik voorbeelden van partiële en totale slotinversie bij de superfamilie Carditacea (Janssen & Van der Slik,

1972), de Astartidae (Janssen & Van der Slik, 1974) en de Pisidiidae (Van Benthem Jutting, 1943; Kuiper, 1943). Verder haalde Kuiper (1943: 36) een opmerking aan van V. Sterki, die schreef dat het verschijnsel "very rare" voorkomt bij Najaden.

Zelf vond ik al eens een partieel inversodonte linkerklep van Tridonta borealis (Schumacher, 1817), waarvan alleen de cardinale en de voorste laterale tanden spiegelbeeldig zijn (Noorwegen,Tromsø, strandje aan de westkust van het eiland; juli 1978). Het voorkomen van slotinversie bij de Lucinidae was me niet bekend.

Een fraaie afbeelding van een klep met geïnverteerd slot is te vinden bij Janssen & Van der Slik (1974: 46, fig. 1d). Getoond wordt een mins inziens rechterklep (in het onderschrift staat linkerklep) van een inversodont exemplaar van Astarte omalii omalii De la Jonkaire, 1823.

Literatuur:

BENTHEM JUTTING, T. VAN, 1943. Fauna van Nederland, afl. XII: Mollusca (I) C. Lamellibranchia. Leiden.
JANSSEN, A.W. & L. VAN DER SLIK, 1972. De fossiele schelpen van de Nederlandse stranden en zeegaten, tweede serie, 5.- Basteria 36 (2-5): 171-187.
JANSSEN, A.W. EN L. VAN DER SLIK, 1974. De fossiele schelpen van de Nederlandse stranden en zeegaten, tweede serie, 6.- Basteria 38 (3-4): 45-81.
KUIPER, J.G.J., 1943. Over inversodontie bij Cycladen. - Basteria 8(3-4): 33-41.
VERDUIN, A., 1981. Links en rechts bij huisjesslakken, een eenvoudige zaak. - CB van de Ned. Mal. Ver. 201: 1161-1164.